

3 CENTESIMI

Prodaja za Monarhi-
ja
cena 4 K za 3 mjesec.
Pojedini broj 2 pare.

Abbonamento per la
Monarchia: Correo 4
per 3 mesi. Un singolo
numero 2 cent.

Abbonament für die
Monarchie vierteljährig
4 K, einzelne Nummer
2 Heller.

OMNIBUS

2 HELLER

Za svjetske objavlj
d
Malom oglašajniku plaća
se za svaku red 2 pare
Napiska pristojba 30 g.

Per le inserzioni d'avis
nel "Notiziario d'affari"
di paga per ogni parola
2 cent. Tassa minima
30 centesimi.

Jedno Wort im "Kleinen
Anzeiger" kostet 2 h.
Die niedrigste Taxe 30 h.

Izlazi svaki dan osim nedjelja i svjetla
u 11 ura prije podne.

Esen ogni giorno eccettuato le dom-
eniche e feste alle 11 ant.

Erscheint täglich außer an Sonn- und
Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.

Upravu i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINJA i dr., PULA — Viza Glava br. 1

Čuvajte legitimacije.

Magistrat doli legitimacije. Preporučamo svima, koji su primili legitimaciju i cedulje, da iste bržno sačuvaju i da ih ne izgube.

VIESTI.

Mjestne.

Sastanak radi izbora.

Sinoć je u "Citonici" bio obdržan veoma dobro posjeđen sastanak puzd- nika radi budućih občinskih izbora pod predsjedanjem nar. zastup. dra. Laginje. Sastanak je zaključio, da hrvatska narodna stranka za ovaj put ne sudjeluje iz- borima u gradskim kotarima Pule, već da protestim što su gradskim kotarima III. i V. tjela pridružene talijanske vanjske občine Galežana, Pazana i Sišana, a od grada je dapače izlučen dio porezne obćine Pule.

U pogledu V. tjela buduć isto pripada proletarijatu, to se je zaključilo, da se prepusti "Narodnoj radničkoj organizaciji" odluka o držanju u tom tjelu.

To sve vrijedi samo za grad.

Za vanjske občine bio je kako u svoje doba javismo sastanak, te je na istom zaključeno u pogledu izbora glede kan- didata i drugog.

Glasovanje.

Upozoravamo o- bćitoe one na puljštini da se u petom tjelu glasaše samo osobno bez pokura, a da se prokuram može glasovati u svim drugim tjelima.

Iz Sokola.

Pozivaju se braća izvršujući članovi da svi nefaljeno dođu na proste vježbe i vježbe na spravama. Javna se vježba pri- bližuje, zato je dužnost svih, da čim nar- livije posjećuju vježbe. Vježbe su pon- dejeljak, sriedu i petak.

Upozorjuju se roditelji, da su vježbe podmladka u utorak i četvrtak od 6 1/2 do 7 1/2. Ako žele svojoj djeci dobro neka se brinu i za njihov tjelesni razvoj, a tomu će im najbolje poslužiti gimnastične vježbe.

Svi članovi, koji nisu još uzeli svoje trikot, maje i papuče iz ladicu u sokol- skoj garderobi, ovim se za zadnji put opominju, da isto čim prije učine, te ključ predaju bratu Kablaru ili Pavloviću. Ne učine li toga do subote, javlja im se da će se smatrati da na svoje odjelo ne reflektiraju, te će se ladiće, pa i silom otvoriti i odjela prodati.

Dakle pozor!

Kazališne predstave.

Kako već javismo od ove sedmice na- pred biti će kazališne predstave u subotu mjesto u nedjelju i to buduć se u nedjelju priredjuju obćeno izleti.

Poziv diletantima.

P. n. gg. članovi "Dramatskog odsjeka", umoljavaju se da svi dođu večeras na pokus Raka i to u 7 1/2 sati tačno i ne- faljeno.

"Mladi Istranin" br. 5.

Izdao je peti broj ovog lista za mladi svijet, kojega uređuje poznati naš knji- ževnik Viktor Car Emin. Isti ima obilan sadržaj:

V. Car Emin: Ivan vitez Tranki. —

J. Milaković: Proletita. — R. Katalinić Jeretov: Kraljević Marko ili Plahinić Zeko. — *.: Obrana luka i obala. — *.: Kako je Juricu prisjela večera. — Ana- tole France: Marica i Nedor. — R. Ka- talinić Jeretov: Mač i igla. — *.: Do- bra, mala Tončica. — S. Brés: Muči budalo. — *.: Pospanac. — Tončić: Iz moje torbice. — Slike bez riječi. — Zagonetke.

Iz zadnjeg broja razabiremo da je Po- aujilnica u Voloskom predplatila u "Mla- dog Istranu" pedeset siromasnih istarskih učenika. — Dr. Ivan Zuccoon 5 učenika škole u Medulinu. — "Hrvat. Omladinu" u Puli 8 učenika družbine škole u Puli. — Posujilnica u Lindaru 10 učenika ta- mošnjeg škole. Neka se i drugi rodoljubl- jive tog toli korisnog i potrebnog lista.

DOPISE.

Krk, 1. svibnja 1909.

Stavnja na otoku Krku. — Dne 26. i 27. bija je stavnja u Krku za čitav otok, te se je tom prigodom prikazalo 262 mladića, od kojih je bilo unovačeno 145 i to:

Iz obćine Krk prikazalo ih se 35, a unovačeno 17; iz obćine Punat prikazalo ih se 27, a unovačeno 18; iz obćine Ba- ška prikazalo ih se 62, a unovačeno 31; iz obćine Vrbnik prikazalo ih se 43, a unovačeno 24; iz obćine Dobrinj prika- zalo ih se 46, a unovačeno 26; iz obćine Omišalj prikazalo ih se 17, a unovačeno 9; iz obćine Dubašnica prikazalo ih se 32, a unovačeno 20.

Skupštine naših zadruga. — Sada su zaredale skupštine zadruga na našem otoku, tako je 12. proš. mj. bila glavna skupština "Gospodarsko-trgo- vačkog društva (magazina) u Dobrinju, a 25. ona društva za štednju i zajmove u istom mjestu. Obi društva lično napre- duju, te je prvo izkazalo 600 kruna do- bitka kroz prošlu godinu, a drugo 1800 kruna. I druge će naše posujilnice i ma- gazini brzo prikazati svoje konačne ra- čune, pak ćemo Vam javiti.

Predavanje iz gospodarstva. — Putujući učitelj gospodarstva Vinko Ferluga počeo je da drži pučka predava- nja iz gospodarstva. Već je 18. prošlog mjeseca držao jedno o vočarstvu u Do- brinju. Ovom prigodom imali bi opaziti, da bi bilo zgodno drugi put kada će dr- žati predavanja, da ih na vrijeme oglaš- te, da za to izabere nedjelju ili blagdan.

Pripomoci protiv biede. — Od pripomoci protiv biede određena je za politički kotar Krk svota od 20.000 K, tejeje. k. poglavarstvo odredilo da se ciela svota upotrebi za građnju puteva i to: 2000 K za popravak puta iz Vrha u Sv. Fusu; 2000 K za popravak puta iz Kor- nića u Lizer; 1000 K za popravak puta iz Dragebačanske u Batomali; 3000 K za popravak puta iz Starebalke u Doko- lovo; 3000 K za popravak puta iz Garice u Risiko; 4000 K za popravak puta iz Dobrinja u Šilo; 3000 K za popravak puta iz Gabonjina u Sveti Vid; 2000 K za popravak puta iz Poljica u Sv. Anton. Povrh toga je k. kr. kotar poglavarstvo odredilo, da moraju za popravak puteva oni, na koje spada, doprinijeti budava tri- nadnice, te se moraju obvezati uzdržavati cestu u dobrom stanju.

Madjarsko poduzeće u Omi- šlju. — U svoje doba javiste o ugovor- u koji je jedno madjarsko društvo sklo- pilo s omišaljskom obćinom za unajmljenje "Viteziće špije" na otoku Krku i to za vrijeme od 60 godina za 20 hiljada kruna. Madjari su tu špiju, koju narod zove "Slivanjaka" prozvali "Jama" te mi- sle tamo graditi čitavu nasobinu. Ljudi nisu o tome još na čistu, te bi zato bilo uputno da se obćinski tajnik Turato ili Dr. Antonić, kojima je u tom pogledu nešto poznato izjave za umirenje javnosti.

Razne.

Kriza u Ugarskoj.

U velikoj i lijepoj zemlji Ugarski zapo- vjedaju Madjari, kojih nije niti polovica svega naroda, pak Židovi-kapitalisti, koji se izvnu, kao da su tobože pravi sinovi gospodujućeg plemena.

Medju Madjarima i Židovima, koji s njimi drže, obstoje dvie velike stranke: jedna koja hoće, da se sv Ugarsija osamo- svojiti tako, da s drugim zemljama na- šega Kralja, ne bude imala ništa skupnoga, nego li baš Kralja, a vojsku, novce, banke, konsule itd., sve posve svoje. To je stranka neodvišnjaka od godine 1848.

Druga je stranka, svjedno madjarska kao i prva, ali malo mekša. Ta se zove na g o d b e n a o d 1867. Ona drži, da posvećanju neodvišnost od Austrije nebi ni Ugarsiji koristila još za dugo i dugo, pak zato pristaje donekle, da osim zaje- dničkoga Vladara, bude skupna i vojska i novčana banka i carina prema vani i vanjsko zastupstvo.

Vlada, to jest ministarstvo ugarsko, nije posve od jedne, ni posve od druge te madjarske stranke, nego je neki po- vremeni spoj iliti k o a l i c i j a, od onih, koji bi htjeli posvećanju neodvišnost Ugarske i od onih, koji bi za sada bu- di koliko skupno i dogovorno htjeli poći s Austrijom.

A jedni i drugi htjeli bi kraljevstvo hr- vatsko prisiliti što jače, jer im se hoće mora za Madjarsku, a dokle Hrvat dišu nije Madjarom tako lahko zagospoditi po- mor. Hrvati se nedaju, pak će prije ili kasnije i tamo dodijati ... pak onda što komu Bog da i sreća junaka!

Njegovo Veličanstvo Cesar i Kralj po- godio se je prije neku godinu, kad je ono imala doći na kormilo k o a l i c i j o n a vlada Ugarska, da će ta vlada imat uređiti neke stvari, na primjer: dozvoliti vojne proračune i neku povišicu novaka, uređiti dogovorno s Austrijom vanjsku i međusobnu trgovinu i uzakoniti novi iz- borni red na temelju obćega izbornog prava.

Vlada bi ovo posljednje imala izvesti, pak raspisati nove izbore, da se vidi, na koju misao više pristaje narod: da li na poave samostalnu Ugarsiju, da li na Un- garsiju koja bi se trajnije i uže vezala s Austrijom.

Reć bi da se Madjari boje obćega iz- bornoga prava, jer posve krivičnoga ne- mogu stvoriti, jer ga Kralj nebi potvrdio, a ba pravdom izbornim redom, ojačali bi se Slovaci, Rumunji i Nemci Un- garsije, te nebi više zapovjedao sam Madjar. Zato, da izbjegne tomu, neodvišnjaka stranka hoće da zamješa kašu, pak po-

stavlja Austriji zahtjev, neka se novčana Banka razdvoji posve. Austrija neće na to da pristane, jer kaže, moja je gospo- darsvena strana jača, pak ja dajem vjeru i tvomeju papirnatom novcu; zato ti, Un- garsija nesmeš s Bankom raditi što te volja, da nebudem ja Austrija imala od tebe štete.

Madjari trube u svijet, da neće dozvo- liti povišice vojničkih troškova, kod ne- budu imali svoju Banku, ali to je samo izlika. Oni neće, da bude u njih obće izborno pravo i da zanovertaju također našoj strani.

Kralj im do sada nije popustio i mini- stri su dali ostavku, ali su po Vladarevoj volji ostali u službi dok se providi. Kralj ide za neko vrijeme u Budimpeštu, pak će prizvati viđenije ljude, da čuje, kako oni misle.

Nekoji računaju, da će četrdesetosmak Košut, sin onoga što je htio svrgnuti kralja s prestolja, postati ministar-pred- jednik i da će tim načinom omeškati njegova stranka i on, jer će uvidjeti, da se bez obće bune neka stvoriti neodvišna Ugarsija, gdje bi zapovjedao sam Madjar. Reći bi, da se baš ide za tim omeškajem.

90-godišnjica zadnjeg Ilirca.

Dne 1. ov. mj. navršio je starina: pje- snik Ivan Tranki 90-godišnjicu svo- ga života, a 70-godišnjicu svog literarnog rada.

Dan prije je Jugoslavka Akademija pri- redila svomu počastnom članu svečanu proslavu. Istu je otvorio predsjednik Aka- demije prof. Smičiklas spomengovorom u kom je orisao zaslugue Trankoga za našu knjigu. Iza toga su ga pozdravili pre- stavnici svih naših kulturnih društava, "Matice Hrvatske", "Društva hrvatskih književnika", "Sv. Jeronimskog društva", "Hrv. knjiž. pedagoškog zbora" i t. d. Na koncu je prof. Musić čitao neke nje- gove pjesme, a prof. Marković čitao raz- pravu o Trankovom literarnom djelovanju.

I mi s ovih obala ltre šaljemo starini, koji se je uvijek živo zanimao za našu sudbinu pozdrav uz želju da ga Bog, čim duže poži u korist domovine.

PARTI ITALIANA.

NOTIZIE.

L'affare Lorenzetto.

Ieri abbiamo dato alcune notizie sul- l'affare Lorenzetto. Oggi le completeremo con nuovi dati. Oltre all'arresto del vecchio Smareglia e suo figlio furono arrestate ben sette persone coinvolte nella faccenda quali complici del famoso dott. Lorenzetto dopo la sua partenza.

Abbiamo detto che nella perquisizione fatta dal commissario Mitter e dall'agente Carlin nell'abitazione del Smareglia si trovarono le tracce degli altri complici, i quali anche furono arrestati alla stessa notte e precisamente a Pola il negoziante Prodan e figlio; l'industriale Martin e a Visignano il possidente Decole e sua moglie. Nella perquisizione fatta nelle abitazioni delle sette persone furono trovate lettere compromettenti. Tutti questi sa- vano in relazione col dott. Lorenzetto. Così si venne a sapere anche l'indirizzo del famoso dottore; inoltre il nome di due suoi figli in America.

Dalla corrispondenza sequestrata, non- che da altri dati che l'autorità raccolse,

si può stabilire che gl'arrestati hanno condiziato il dott. Lorenzetto nel cambiare il denaro in moneta argentina inoltre che gli hanno procurato l'incasso di alcuni crediti e spedito il denaro. Però essi crederanno di aver meritato per i servizi prestati il debito compenso e ne presero senza preavviso una bella somma. Il dottor Lorenzetto non ne era d'accordo e volle aver il suo denaro. La maggior somma si dovrebbe trovare presso il Debole, ma nella perquisizione non se ne trovò nulla. Il Smareglia non era contento colla parte ricevuta e minacciava continuamente a scoprire tutta la faccenda. In fine prese anche il passaporto per andar direttamente dal dott. Lorenzetto a protestare. Presso il Prodani si rivenne 5000 corone.

Il meno compromesso pare che fosse il Martin. Presso di lui si trovarono i più interessanti dati. Egli fungeva da intermediario fra il dott. Lorenzetto e gli altri imputati. Sembra ch'egli non avesse dalla faccenda nessun interesse, ma soltanto che si prestava umichevolmente.

Gl'imputati sono ora una parte a Rovigno e l'altra a Pola e pare che siano confessi.

Notizie della Marina

Ieri arrivò a Trieste il comandante della marina da guerra ammiraglio Montecucoli e visitò lo Stabilimento Tecnico dove sono in costruzione le due corazzate «Radetzky» e «Zrinyi». Alla sera parlò col yacht «Lacroma» alla volta di Piave, da dove verrà anche nella nostra città.

Nell'arsenale di Pola si sta prontando lo scafo per una grande nave da guerra.

A quanto si annunzia una divisione della squadra si recherà dopo finite le manovre in Germania, dove farà una visita alla squadra tedesca a Kiel.

Bollettino sanitario.

Morbi contagiosi a Pola il 1. maggio 1909: Morbillo 3 casi, Scarlattina 1 caso, Tifo 2 casi, Differite 1 caso.

Vlastnik i izdavač: **TIKARA LAGINJA I DR.**
Odgovorni urednik: Jerko Mahulja.

Novac brzo

uz 4 do 5 po stol. Zajmove za osobe svih stališa (6 za gospodji) podan od 300 kruna sa ili bez jamstva, na odplatu po volji, hipotekarne zajmove uz 3 1/2 %, približno diskretno, «Ber allgemaine Geldmarkt», Budapest 8.

Trgovina pokućstva i mramornih ploča
A. ŽUNIĆ i Comp.
PULA
ulica S. Martino — ulica Giosuè Carducci

! OBJAVA !

Častimo se javiti slavnomo općinstvu da smo uz naše, već više godina obstojeće skladište

pokućstva

koje je uvijek snabdjeveno sa raznovrstnom robom, otvorili i svoju vlastitu radionicu

mramora

tako da možemo sada p. n. g. mušterije poslužiti uvijek i u svako doba svakovrstnim belgijskim i talijanskim mramorskim pločama.

Svaka se naručba obavlja bezodvlačno polak zahtjeva i mjere.

Sve radnje zasjecajuće u tapetarsku i stolarsku radnju obavljaju se solidno i uz najumjerene cijene.

Odičnim štovanjem

A. ŽUNIĆ i Comp.

Mali oglasi.

RADI odlaska iz Pule prodaje se dvije postelje, a noćna ormarica, i veliki ormar malo rabljeni uz jeftinu cijenu. Informacije u upravi.

CAUSA potčenja da Pola si vendono 2 letti, 2 sgabelli, 1 armadio grande quasi nuovi a prezzo mite. Informazioni presso l'amministrazione.

IZNAJMLJUJE se stan sa 3 sobe i kuhinjom, voda u kući, u Verudi blizu mora.

PAZIKUĆA traži se: upitati se kod g. Jakova Scracino, Civo S. Stefano 3.

SARTORIA di Giuseppe Pirz è traslocata dalla via Sergia 9 in via Arena 2

AVVISO.

L'imprenditore edile autorizzato **Giuseppe Jurmann** assume l'impresa di qualsiasi lavoro dell'arte edile: progetti di case di città e campagna, ristoranti.

Disegni e preventivi gratis in caso d'accordo.

POLA, Via Siana N. 61.

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo
na dionice u Panti.

Plovitbeni red

vrijedi od 30. travnja 1909. do opozita.

Pruga: Rijeka-Punat.

Svaki dan osim nedjelje	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki dan osim nedjelje
prije podne				po podne
5.-	odl.	PUNAT	dol.	4.50
5.15	dol.	Krk	odl.	4.35
5.25	odl.	Glavotok	dol.	4.25
6.10	dol.	Malinska	dol.	3.40
6.15	odl.	Omislalj	dol.	3.35
6.45	dol.	RIJEKA	dol.	3.05
6.55	odl.		dol.	2.55
7.40	dol.		odl.	2.10
7.45	odl.		dol.	2.-
8.45	dol.		dol.	12.55

Pruga: Baška-Punat.

Utorak, Četvrti, Subotni	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Ponedjeljak, Petak
prije podne				po podne
3.45	odl.	Baška	dol.	5.-
4.45	dol.	Punat	odl.	5.-
Uvjeto prijetanje u Rijeci i Staroj Bašci				

Pruga: Rijeka-Rab-Nerezine.

Utorak, Petak	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Srijeda, Subota
prije podne				po podne
7.20	odl.	RIJEKA	dol.	2.30
7.50	dol.	Opatija	dol.	2.-
8.-	odl.	Beli	dol.	1.50
9.20	dol.		dol.	12.30
9.30	odl.		dol.	12.30
10.20	dol.	Merag	odl.	11.30
10.30	odl.	Krk	dol.	11.20
11.-	dol.		dol.	10.45
11.10	odl.		dol.	10.30
po podne				
1.-	dol.	Rab	odl.	8.30
1.15	odl.		dol.	8.15
3.-	dol.	Veli Lošinj	dol.	6.30
3.10	odl.		dol.	6.20
4.-	dol.	NEREZINE	odl.	6.30
Uvjeto prijetanje u Sv. Martinu Ladinjskom i Rovenskoj.				

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Rab i natrag.

Svaki Četvrti	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki Četvrti
prije podne				po podne
7.20	odl.	Rijeka	dol.	7.30
7.50	dol.	Opatija	dol.	6.55
8.-	odl.		dol.	6.45
11.45	dol.	Rab	odl.	3.-

Ravnateljstvo si pridržava pravo — prema okolnostima — promjene plovitbenog reda.

Agencija na Rijeci kod I. Pakulčića, Via Andriasy 25
PUNAT, dne 18. travnja 1909.

RAVNATELJSTVO.

Podpisana uprava reštauracije «Narodnog Doma» u Puli, uslobodjuje se javiti p. n. općinstvu grada i okolice, da je od sada unaprijed svaku večer u prostorijama

„Narodnog Doma“
veliki tamburaški koncerat
mješovitog tamburaškog zbora.

Na programu je preko 200 različitih komada. Početak je koncerta u običnim danima u 6 sati na večer a nedjeljom i blagdanima, od 9 u jutro do 1 sat po podne i od 4 sata unaprijed poslije podne.

Ulaz besplatan.

Za dobro piće, jelo, kao i brzu podvorbu potpuno je obskrbljeno.

PULA, dne 19. aprila 1909.

Za što mnogobrojniji posjet moli
uprava reštauracije „Narodnog Doma“

SVOJE SVOMU!

Veliko skladište gotovih odijela i rubenine

Zadnja moda! za gospodu i dječake Najnoviji kroj!

u PULI ulica Giosuè Carducci br. 55.

Podpuna gotova odijela za svaku dobu godine, kabana, paletots, rublja, ovratnika, ogrlica itd.

Roba iz najboljih tvornica sukna.

Cijene vrlo umjerene.

Preporuča se Slavenima
slavonska tvrdica **TRANFIČ.**

SVOJE SVOMU!

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplađuju uzdržnih dionova jedan ili više po kruna so.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te plaća od istoga e'.

čisto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog odkasa, a iznose od 1000 K ako se nije kod uložanja suglasno ustanovio veći ili manji rok za odkas, uz odkas od 5 dana.

Zajmove (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenaloc i sadužnoce na garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati poslije podne; u nedjelju i blagdane zatvorom.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u viali Opatara vladika kupa (Narodni Dom) prvi pod domom, gdje dadrugaću poštito informacije.

Ravnateljstvo.

Jeder Art Buchbinderarbeiten werden in der Buchbinderel

LAGINJA & Cie., Via Giulia 1

Abnehmer und billig geliefert.

ŠIRITE I KUPUJTE „OMNIBUS“. DIFFONDETE L' „OMNIBUS“